

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zaprawa murarska do klinkieru MB (G)

Data wydania 21.06.2019

Wersja PL: 2.0

Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015r.

SEKCJA 1: Identyfikacja substancji/mieszaniny i identyfikacja przedsiębiorstwa

1.1. Identyfikator produktu Zaprawa murarska do klinkieru MB (G)

1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane

Zastosowanie zidentyfikowane: Produkt przeznaczony do mieszania z wodą w celu szybkiego wykorzystania w celach budowlanych.

Zastosowanie odradzane: nie stosować do innych celów niż określone z instrukcji użytkownika

1.3. Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

**MASTMAX MB Sp. z o.o.
ul. Dąbrowska 71, 42-500 Będzin**

Adres e-mail osoby odpowiedzialnej za kartę charakterystyki: mb@mb.biz.pl

1.4. Numer telefonu alarmowego (+48) 32 265 70 13 czynny 7.00-16.00

112 (ogólny telefon alarmowy), 998 (straż pożarna), 999 (pogotowie medyczne);

SEKCJA 2: Identyfikacja zagrożeń

2.1. Klasyfikacja substancji lub mieszaniny

Wg rozporządzenia 1272/2008:

Skin Irrit.2; H315

Skin Sens. 1; H317

Eye Dam.1; H318

STOT SE 3; H335

Zagrożenie dla zdrowia człowieka

Powoduje poważne uszkodzenie oczu. Działa drażniąco na skórę. Może powodować reakcję alergiczną skóry. Może powodować podrażnienie dróg oddechowych.

Zagrożenie dla środowiska

Brak.

Zagrożenia fizyczne/chemiczne

Brak.

2.2. Elementy oznakowania

Zawiera:

- Cement portlandzki
- Pyły z produkcji klinkieru portlandzkiego

Piktogram:

Hasło ostrzegawcze: Niebezpieczeństwo

Zwrot wskazujący rodzaj zagrożenia:

H315 – Działa drażniąco na skórę

H317 – Może powodować reakcję alergiczną skóry

H318 – Powoduje poważne uszkodzenie oczu

H335 – Może powodować podrażnienie dróg oddechowych.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zaprawa murarska do klinkieru MB (G)

Data wydania 21.06.2019

Wersja PL: 2.0

Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015r.

Zwroty określające środki ostrożności:

P261 – Unikać wdychania pyłu

P280 – Stosować rękawice ochronne/odzież ochronną/ochronę oczu/ochronę twarzy

P302+P352 – W PRZYPADKU KONTAKTU ZE SKÓRĄ: umyć dużą ilością wody z mydłem.

P305+P351+P338 – W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO OCZU: Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. Nadal płukać.

P310 – Natychmiast skontaktować się z OŚRODKIEM ZATRUCIE/lekarzem

P333+P313 – W przypadku wystąpienia podrażnienia skóry lub wysypki: Zasięgnąć porady/zgłosić się pod opiekę lekarza.

Zawartość rozpuszczalnego chromu (VI) w cemencie jest poniżej 2 mg/kg (0,0002%) całkowitej suchej masy.

2.3. Inne zagrożenia

Produkt nie zawiera substancji spełniających kryteria PBT lub vPvB zgodnie z załącznikiem XIII Rozp. 1907/2006.

SEKCJA 3: Skład/informacja o składnikach

3.1. Substancje

Nie dotyczy.

3.2. Mieszanki

Niebezpieczne składniki:

Identyfikator produktu	Zawartość %	Klasyfikacja CLP	
		Klasa zagrożenia i kody kategorii	Kody zwrotów wskazujących rodzaj zagrożenia
Krzemionka* CAS: 14808-60-7 WE: 238-878-4 Nr indeksowy: - Nr REACH: -	60 – 80	-	-
Cement portlandzki* CAS: 65997-15-1 WE: 266-043-4 Nr indeksowy: - Nr REACH: nie podlega obowiązkowi rejestracji zgodnie z zał. V Rozp. REACH	<35	Eye Dam. 1 Skin Sens. 1B Skin Irrit. 2 STOT SE 3	H318 H317 H315 H335
Pyły z produkcji klinkieru portlandzkiego CAS: 68475-76-3 WE: 270-659-9 Nr indeksowy: - Nr REACH: 01-2119486767-17-XXXX	<2	Eye Dam. 1 Skin Sens. 1B Skin Irrit. 2 STOT SE 3	H318 H317 H315 H335

Pełna treść zwrotów H w sekcji 16

* substancje z określoną wartością NDS

SEKCJA 4: Środki pierwszej pomocy

4.1. Opis środków pierwszej pomocy

W przypadku kontaktu ze skórą:

Zdjąć zanieczyszczoną odzież. Zanieczyszczoną skórę dokładnie wytrzeć następnie, jeśli jest to możliwe, przemyć wodą i mydłem. Jeśli wystąpią objawy silnego podrażnienia, zasięgnąć porady lekarza

W przypadku kontaktu z oczami:

Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są. Odchylić powieki i przemywać letnią wodą co najmniej przez 15 minut (szczególnie pod powiekami). Zapewnić pomoc medyczną.

Narażenie inhalacyjne:

Przenieść poszkodowanego na świeże powietrze i zapewnić spokój. Jeśli wystąpią trudności w oddychaniu, duszność lub inne objawy ogólne, zapewnić pomoc medyczną.

W przypadku połknięcia:

Nie wywoływać wymiotów. Wypłukać usta wodą (tylko wtedy, gdy poszkodowany jest przytomny). Niezwłocznie zasięgnąć porady lekarza i pokazać etykietę, opakowanie lub kartę charakterystyki.

4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

Inhalacja: mogą wystąpić podrażnienia górnych dróg oddechowych, kaszel, duszność. Długotrwałe lub powtarzające się narażenie na pył cementowy może prowadzić do przewlekłych chorób układu oddechowego.

Kontakt ze skórą: mogą wystąpić podrażnienia i reakcje alergiczne, wysypka, wysuszenia, pękanie skóry. w kontakcie z wilgotnym produktem może dojść do poparzeń chemicznych.

Kontakt z oczami: mogą pojawić się zaczerwienienia i silne podrażnienia z ryzykiem trwałego uszkodzenia wzroku.

Spożycie: Może podrażniać przewód pokarmowy, może powodować nudności i wymioty, bóle brzucha.

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

Leczyć objawowo.

SEKCJA 5: Postępowanie w przypadku pożaru

5.1. Środki gaśnicze

Odpowiednie środki gaśnicze: Stosować metody gaśnicze odpowiednie do warunków otoczenia.

Niewłaściwe środki gaśnicze: Silny strumień wody.

5.2. Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną

W trakcie pożaru, pod wpływem działania wysokich temperatur uwalniają się toksyczne produkty rozkładu zawierające tlenki węgla.

5.3. Informacje dla straży pożarnej

W przypadku pożaru w zamkniętym pomieszczeniu należy stosować odzież ochronną i aparat oddechowy na sprężone powietrze.

Nie dopuszczać do przedostania się wody gaśniczej do wód powierzchniowych, gruntowych i kanalizacji.

SEKCJA 6: Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

6.1. Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych

Dla osób nienależących do personelu udzielającego pomocy: zawiadomić o awarii odpowiednie służby. Usunąć z obszaru zagrożenia osoby niebiorące udziału w likwidacji awarii.

Dla osób udzielających pomocy: Zadbaj o odpowiednią wentylację, stosować indywidualne środki ochrony. Nie wdychać pyłów produktu.

6.2. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Zapobiegać rozprzestrzenianiu się oraz przedostaniu do kanalizacji i zbiorników wodnych.

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia

Zapobiegać rozprzestrzenianiu się i usuwać poprzez zebranie mechaniczne (np. odkurzanie z zastosowaniem specjalnych filtrów), nie wzniesać pyłów. Rozsypany produkt można zwilżyć. Produkt po zmieszaniu z wodą wykazuje silne odczyn alkaliczny (pH: 11 – 13,5) i twardnieje. Zebrany materiał umieścić w odpowiednio oznakowanych pojemnikach w celu utylizacji zgodnie z obowiązującymi przepisami (można traktować jako gruz budowlany).

6.4. Odniesienia do innych sekcji

Postępowanie z odpadami produktu – patrz sekcja 13 karty.

Środki ochrony indywidualnej – patrz sekcja 8 karty.

SEKCJA 7: Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie**7.1. Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania**

Stosować tylko w pomieszczeniach dobrze wentylowanych. Nie wzbijać i nie wdychać pyłów. Unikać kontaktu z oczami. Unikać przedłużonego lub powtarzającego się kontaktu ze skórą.

Pracować zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny: nie spożywać pokarmów i napojów, nie palić w miejscu pracy, myć ręce po użyciu, zdjąć zanieczyszczoną odzież i wyposażenie ochronne przed wejściem do miejsc przeznaczonych do spożywania posiłków.

7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania, w tym informacje dotyczące wszelkich wzajemnych niezgodności

Przechowywać w chłodnym, suchym, dobrze wentylowanym pomieszczeniu, w prawidłowo oznakowanym, szczelnie zamkniętym oryginalnym pojemniku. Unikać bezpośredniego działania promieni słonecznych i źródeł ciepła, gorących powierzchni i otwartego ognia. Chronić produkt przed kontaktem z wodą, wilgocią, przemrożeniem. Przechowywać z dala od środków spożywczych, napojów i pasz.

7.3. Szczególne zastosowanie(-a) końcowe

Patrz sekcja 1.2.

SEKCJA 8: Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej**8.1. Parametry dotyczące kontroli**

Normy ekspozycji dla zagrożeń zawodowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018r w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (DZ.U. poz.1286)

Składniki, dla których obowiązują normy ekspozycji:

Nazwa i nr CAS substancji chemicznej	Najwyższe dopuszczalne stężenie (w mg/m ³) w zależności od czasu narażenia w ciągu zmiany roboczej			Liczba włókien (w cm ³)	Uwagi: Oznakowanie substancji notacją „skóra”
	NDS	NDSch	NDSP		
Krzemionka krystaliczna - kwarc [CAS: 14808-60-7] - frakcja respirabilna	0,1	-	-	-	-
Cement portlandzki [CAS: 65997-15-1] - frakcja wdychalna - frakcja respirabilna	6 2	-	-	-	-

8.2. Kontrola narażenia**Stosowne techniczne środki kontroli:**

Środki obniżające generowane zapylenie i zapobiegające rozprzestrzenianiu się pyłu w środowisku, takie jak odpylanie, wentylacja i metody suchego czyszczenia, które nie powodują zapylenia.

Scenariusz narażenia	PROC*	Ekspozycja	Zarządzanie lokalne / lokalne środki	Skuteczność
Przemysłowa produkcja/formowanie hydraulicznych materiałów wiążących i materiałów budowlanych	2, 3	Czas narażenia: do 480min na zmianę, 5 zmian/tydzień	Nie wymagane	-
	14,26		A) nie wymagane lub B) lokalna wentylacja wyciągowa	- 78 %
	5,8b,9		A) pełna /całkowita wentylacja lub B) ogólna wentylacja wyciągowa	17% 78%

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zaprawa murarska do klinkieru MB (G)

Data wydania 21.06.2019

Wersja PL: 2.0

Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015r.

Przemysłowe wykorzystanie jako suchy hydrauliczny materiał budowlany (wewnątrz, na zewnątrz)	2		Nie wymagane	-
	14,22,26		A) nie wymagane lub B) lokalna wentylacja wyciągowa	- 78 %
	5,8b,9		A) ogólna wentylacja lub B) lokalna wentylacja wyciągowa	17% 78%
Przemysłowe stosowanie wilgotnych zawiesin z hydraulicznych spoiw i materiałów budowlanych (wewnątrz i/lub na zewnątrz)	7		A) nie wymagane lub B) lokalna wentylacja wyciągowa	- 78 %
	2,5,8b,9,10,13,14		Nie wymagane	-
Profesjonalne wykorzystanie jako suchy hydrauliczny materiał budowlany (wewnątrz, na zewnątrz)	2		A) nie wymagane	-
	9,26		A) nie wymagane lub B) lokalna wentylacja wyciągowa	- 72 %
	5,8a,8b,14		A) nie wymagane lub B) lokalna wentylacja wyciągowa	- 87%
	19		Lokalne środki nie są wymagane w dobrze wentylowanych pomieszczeniach lub na zewnątrz	50%
Profesjonalne wykorzystanie jako zaprawa – materiał wiążący (wewnątrz, na zewnątrz)	11		A) nie wymagane lub B) lokalna wentylacja wyciągowa	- 72 %
	2,5,8a,8b,9,10,13,14,19		Nie wymagane	-

Zapewnić odpowiednią wentylację u źródła powstawania pyłu. Kontrolować natężenie stężenia pyłu w środowisku pracy. Stosować środki ochrony indywidualnej. Unikać zanieczyszczenia oczu.

Podczas pracy unikać kłęknięcia w świeżej zaprawie.

Podczas pracy nie jeść, nie pić, nie palić.

Przed rozpoczęciem pracy stosować krem ochronny i używać go regularnie.

Po pracy z cementem lub materiałami go zawierającymi, pracownicy powinni wziąć prysznic używając środków pielęgnacyjnych oraz nawilżających.

Zdjąć zanieczyszczone ubranie, obuwie, zegarki itp. i wyczyścić przed ponownym użyciem.

Indywidualne środki ochrony, takie jak indywidualne wyposażenie ochronne:

Ochrona oczu lub twarzy:

Stosować okulary z boczną ochroną/ okulary / osłonę twarzy zgodnie z normą EN 166.

Ochrona skóry:

Ochrona rąk:

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zaprawa murarska do klinkieru MB (G)

Data wydania 21.06.2019

Wersja PL: 2.0

Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015r.

używać rękawic ochronnych odpornych na działanie chemikaliów (materiałów alkalicznych), zgodnych z normą EN-PN 374:2005.

Zalecany materiał: kauczuk nitylowy

Rękawice skórzane nie nadają się, ze względu na przepuszczalność wody i możliwość wydzielania chromianów (VI).

Materiał z jakiego wykonane są rękawice:

Wybór odpowiednich rękawic nie zależy jedynie od materiału, ale też od marki i jakości wynikających z różnic producentów. Odporność materiału, z którego wykonane są rękawice może być określona po przeprowadzeniu testów. Dokładny czas zniszczenia rękawic musi być ustalony przez producenta.

Inne:

Stosować obuwie ochronne, odzież z długimi rękawami i nogawkami oraz dodatkowe środki ochrony skóry - np. kremy ochronne w celu zabezpieczenia skóry przed przedłużonym kontaktem z cementem. Szczególną uwagę zwrócić na to aby mokry cement nie dostał się do obuwia.

W niektórych przypadkach niezbędne jest stosowanie wodoodpornych spodni lub ochronników na kolana.

Ochrona dróg oddechowych:

W warunkach normalnego użytkowania nie jest wymagana. Jeśli wentylacja jest niedostateczna i są przekroczenia wartości dopuszczalnych stężeń, albo w słabo wentylowanych pomieszczeniach nosić odpowiednią ochronę dróg oddechowych: maskę z filtrem przeciwpyłowym typu FFP1 lub FFP2 zgodne z EN 149, EN 140, EN 14387, EN 1827).

Scenariusz narażenia	PROC*	Ekspozycja	Charakterystyka środków ochrony dróg oddechowych	efektywność – współczynnik ochrony (APF)
Przemysłowa produkcja/formowanie hydraulicznych materiałów wiążących i materiałów budowlanych	2,3	Czas narażenia: do 480min na zmianę, 5 zmian/tydzień	Nie wymagane	
	14,26		A) maska P1 (FF, FM) lub B) nie wymagane	APF = 4
	5,8b,9		A) maska P2 (FF, FM) lub B) maska P1 (FF, FM)	APF = 10 APF = 4
Przemysłowe wykorzystanie jako suchy hydrauliczny materiał budowlany (wewnątrz, na zewnątrz)	2		Nie wymagane	
	14,22,26		A) maska P1 (FF, FM) lub B) nie wymagane	APF = 4
	5,8b,9		A) maska P2 (FF, FM) lub B) maska P1 (FF, FM)	APF = 10 APF = 4
Przemysłowe wykorzystanie jako zaprawa – materiał wiążący	7		A) maska P1 (FF, FM) lub B) nie wymagane	APF = 4
	2,5,8b,9,10,13,14		Nie wymagane	
Profesjonalne wykorzystanie jako suchy hydrauliczny materiał budowlany (wewnątrz, na zewnątrz)	2		maska P1 (FF, FM)	APF = 4
	9,26		A) maska P2 (FF, FM) lub B) maska P1 (FF, FM)	APF = 10 APF = 4
	5,8a,8b,14		A) maska P3 (FF, FM) lub B) maska P1 (FF, FM)	APF = 20 APF = 4
	19		A) maska P2 (FF, FM)	APF = 10
Profesjonalne wykorzystanie jako zaprawa – materiał wiążący	11		A) maska P2 (FF, FM) lub B) maska P1 (FF, FM)	APF = 10 APF = 4
	2,5,8a,8b,9,10,13,14,19		Nie wymagane	-

Zagrożenia termiczne:

Nie dotyczy.

Kontrola narażenia środowiska

Nie spłukiwać cementu do systemu kanalizacji lub zbiorników z wodą aby uniknąć wysokiego odczynu pH.

Wskaźnik pH powyżej 9 może mieć negatywny wpływ na środowisko wodne.

pH wód powierzchniowych, wód i ścieków do oczyszczalni nie powinna przekraczać 9.

Należy kontrolować poziom pH w ściekach, jeśli są przekroczone wartości (pH powyżej 9) należy poddać ścieki neutralizacji przed wprowadzeniem ich do oczyszczalni.

Kontrola narażenia środowiska w odniesieniu do emisji cementu do powietrza powinna być zgodna z dostępnymi technologiami i regulacjami dla emisji pyłów.

Środki ochrony środowiska dla emisji pyłów cementowych do powietrza powinny być zgodne z dostępną technologią oraz wymogami dotyczącymi zawartości pyłów w powietrzu.

SEKCJA 9: Właściwości fizyczne i chemiczne**9.1. Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych**

Wygląd	Proszek
Kolor	Szary
Zapach	Bez zapachu
Próg zapachu	Nie dotyczy
pH	11 – 13,5 (produkt zwilżony wodą)
Temperatura topnienia/zakres	>1250°C (cement)
Temperatura wrzenia/zakres	Nie podano
Temperatura zapłonu	Nie podano
Szybkość parowania	Nie dotyczy
Palność (ciało stałe, gaz)	Nie palny
Dolna granica wybuchowości	Nie podano
Górna granica wybuchowości	Nie podano
Prężność par	Nie dotyczy
Względna gęstość par	Nie dotyczy
Gęstość względna	2,75 – 3,20, gęstość nasypowa: 0,9 – 1,5g/cm ³ (cement)
Rozpuszczalność w rozpuszczalnikach	W wodzie: 0,1 – 1,5g/l (cement)
Współczynnik podziału n-oktanol/woda	Nie podano
Temperatura samozapłonu	Nie podano
Temperatura rozkładu	Nie podano
Lepkość dynamiczna	Nie dotyczy
Lepkość kinematyczna	Nie dotyczy
Właściwości wybuchowe	Nie wykazuje

Data wydania 21.06.2019

Wersja PL: 2.0

Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015r.

Właściwości utleniające	Nie wykazuje
-------------------------	--------------

9.2. Inne informacje

Brak.

SEKCJA 10: Stabilność i reaktywność**10.1. Reaktywność**

Brak informacji.

10.2. Stabilność chemiczna

Produkt stabilny w zalecanych warunkach stosowania, magazynowania i transportu.

10.3. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

Cement rozpuszcza się w kwasie fluorowodorowym wytwarzając gaz korozyjny – tetrafluorek krzemu.

10.4. Warunki, których należy unikać

Wilgoć, przemrozenie.

10.5. Materiały niezgodne

Woda, wilgoć, silne środki utleniające, kwasy, sole amonowe, aluminium (z mokrym cementem powoduje wydzielanie się wodoru), metale nieszlachetne.

10.6. Niebezpieczne produkty rozkładu

Brak.

SEKCJA 11: Informacje toksykologiczne**11.1. Informacje dotyczące skutków toksykologicznych**

- a) toksyczność ostra: na podstawie dostępnych danych, nie spełnia kryteriów klasyfikacji
- b) działanie żrące/drażniące na skórę: **Działa drażniąco na skórę.**
- c) poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy: **Powoduje poważne uszkodzenie oczu.**
- d) działanie uczulające na drogi oddechowe lub skórę: **Może powodować reakcję alergiczną skóry.**
- e) działanie mutagenne na komórki rozrodcze: na podstawie dostępnych danych, nie spełnia kryteriów klasyfikacji
- f) rakotwórczość: na podstawie dostępnych danych, nie spełnia kryteriów klasyfikacji
- g) szkodliwe działanie na rozrodczość: na podstawie dostępnych danych, nie spełnia kryteriów klasyfikacji
- h) działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe: **Może powodować podrażnienie dróg oddechowych.**
- i) działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie powtarzane: na podstawie dostępnych danych, nie spełnia kryteriów klasyfikacji
- j) zagrożenie spowodowane aspiracją: na podstawie dostępnych danych, nie spełnia kryteriów klasyfikacji

Produkty zawierające cement:

W kontakcie z wilgotną skórą cement powoduje obrzęki, pękanie skóry. Długotrwały kontakt może spowodować poważne oparzenia.

Niektóre osoby mogą cierpieć na kontakt z mokrym pyłem cementowym przez egzemę spowodowaną albo wysokim pH, które powoduje podrażnienie kontaktowego zapalenia skóry po dłuższym kontakcie, albo reakcją alergiczną na rozpuszczalny Cr (VI), który powoduje kontaktowe alergiczne zapalenie skóry. Reakcja może występować w różnych postaciach, od łagodnej wysypki do ciężkiego zapalenia skóry i jest połączeniem obu powyższych mechanizmów. Jeśli cement zawiera środek redukujący w celu zmniejszenia rozpuszczalnej zawartości. Cr (VI) i jeżeli limit rozpuszczalnego Cr (VI) nie zostanie przekroczony w czasie przechowywania, nie należy oczekiwać działania uczulającego.

Bezpośredni kontakt z cementem może powodować uszkodzenie mechaniczne rogówki oka, wywołać natychmiastowe lub opóźnione podrażnienia lub zapalenie oczu. Może wystąpić od łagodnego podrażnienia (zapaleniem spojówek i powieki) do poparzenia chemicznego i utraty wzroku.

Pył cementu portlandzkiego może podrażniać gardło i drogi oddechowe. Mogą wystąpić kaszel, kichanie, duszność. Pył cementowy powoduje niewydolność układu oddechowego. Wdychanie pyłu cementowego może zaostrzyć choroby układu oddechowego i powodować choroby takie jak rozedma płuc i astma.

U niektórych osób może wystąpić uczulenie. Reakcja może występować w różnych postaciach.

SEKCJA 12: Informacje ekologiczne**12.1. Toksyczność**

Produkt nie jest klasyfikowany jako niebezpieczny dla środowiska.

12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu

Nie dotyczy – produkt nieorganiczny.

12.3. Zdolność do bioakumulacji

Nie dotyczy – produkt nieorganiczny.

12.4. Mobilność w glebie

Nie dotyczy – produkt nieorganiczny.

12.5. Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

Produkt nie zawiera substancji spełniających kryteria PBT lub vPvB powyżej 0,1%.

12.6. Inne szkodliwe skutki działania

Wodny roztwór produktu jest alkaliczny (pH 11 - 13,5) - może powodować znaczne zwiększenie alkaliczności podłoża i wód, a tym samym niekorzystnie wpływać na organizmy wodne.

SEKCJA 13: Postępowanie z odpadami**13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów**

Pozostałości suche: Pozbierać utrzymując w stanie suchym. Możliwe ponowne wykorzystanie, jeżeli produkt nie jest zanieczyszczony.

Produkt półpłynny: Pozostawić do związania, unikać zrzutów do kanalizacji, zbiorników i cieków wodnych.

Po utwardzeniu z wodą: Składować związany produkt jako odpad betonowy.

Utylizacją odpadów powinny się zająć wyspecjalizowane firmy. Pozostałość składować w oryginalnych pojemnikach. Utylizować zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Puste, opróżnione opakowania należy poddać unieszkodliwieniu lub recyklingowi zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014r w sprawie katalogu odpadów (DZ.U. poz. 1923).

10 13 14 Odpady betonowe i szlam betonowy

17 01 01 Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów

Przepisy wspólnotowe:

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy.

SEKCJA 14: Informacje dotyczące transportu

ADR/RID/IMDG/IATA

14.1. Numer UN (numer ONZ)

Nie dotyczy, produkt niesklasyfikowany jako niebezpieczny podczas transportu.

14.2. Prawidłowa nazwa przewozowa UN

Nie dotyczy, produkt niesklasyfikowany jako niebezpieczny podczas transportu.

14.3. Klasa(-y) zagrożenia w transporcie

Nie dotyczy, produkt niesklasyfikowany jako niebezpieczny podczas transportu.

14.4. Grupa pakowania

Nie dotyczy, produkt niesklasyfikowany jako niebezpieczny podczas transportu.

14.5. Zagrożenia dla środowiska

Nie dotyczy, produkt niesklasyfikowany jako niebezpieczny podczas transportu.

14.6. Szczególne środki ostrożności dla użytkowników

Nie dotyczy, produkt niesklasyfikowany jako niebezpieczny podczas transportu.

14.7. Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL i kodeksem IBC

Nie dotyczy, produkt niesklasyfikowany jako niebezpieczny podczas transportu.

SEKCJA 15: Informacje dotyczące przepisów prawnych**15.1. Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny**

1. Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń, stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) z późn. zm.
2. ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH)
3. Sprostowanie do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH)
4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2008r nr 1272/2008 (CLP) z późn. zm.
5. Ustawa z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (DZ.U. Nr 63, poz. 322.z późn. zm.).
6. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 24 listopada 2017 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz.U. 2018 poz. 143)
7. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 października 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie kategorii substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych, których opakowania wyposaża się w zamknięcia utrudniające otwarcie przez dzieci i wyczuwalne dotykiem ostrzeżenie o niebezpieczeństwie (Dz. U. 2013 nr 0 poz. 1225)
8. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2013 nr 0 poz. 21 z późn. zm.).
9. Ustawa z dnia 13 czerwca 2013r o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (DZ.U. 2013, poz. 888 z późn. zm.).
10. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014r w sprawie katalogu odpadów (DZ.U. poz. 1923).
11. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy.
12. Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (DZ.U. Nr 227, poz. 1367 z późn. zm.)
13. Oświadczenie Rządowe z dnia 28 lutego 2017r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B do Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (DZ.U. 2017, poz. 1119).
14. Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018r w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (DZ.U. poz.1286)
15. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004r w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 11, poz. 86 z późn. zm.).
16. Obwieszczenie Ministra Zdrowia z dnia 9 września 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz. U. 2016, poz. 1488)
17. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2003r w sprawie substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (DZ.U. Nr 217, poz.2141).

15.2. Ocena bezpieczeństwa chemicznego

Brak oceny bezpieczeństwa chemicznego dla mieszaniny.

Załącznik XIV Rozp. REACH – Wykaz substancji podlegających procedurze udzielania zezwoleń: nie dotyczy

Substancje SVHC - Lista kandydacka substancji stanowiących bardzo duże zagrożenie, oczekujących na pozwolenie: nie dotyczy

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Zaprawa murarska do klinkieru MB (G)

Data wydania 21.06.2019

Wersja PL: 2.0

Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015r.

Załącznik XVII Rozp. REACH – Ograniczenia dotyczące produkcji, wprowadzania do obrotu i stosowania niektórych niebezpiecznych substancji, mieszanin i wyrobów:

Związki sześciowartościowego chromu – pozycja 47

1. Cement i mieszaniny zawierające cement nie mogą być wprowadzane do obrotu lub stosowane w mieszaninie z wodą, zawierając więcej niż 2mg/kg (0,0002%) rozpuszczalnego chromu VI w stosunku do całkowitej masy suchego cementu.

2. Jeżeli stosowane są czynniki redukujące, wówczas opakowania cementu lub mieszanin zawierających cement muszą zawierać informacje dotyczące daty pakowania, warunków pakowania i okresu składowania zapewniające utrzymanie aktywności czynnika redukującego i utrzymania zawartości rozpuszczalnego chromu VI na poziomie niższym niż 0,0002 %.

3. Pkt. 1 i 2 stosuje się, niezależnie od obrotu i stosowania w zamkniętych i całkowicie zautomatyzowanych procesach, w których cement i mieszaniny zawierające cement są obrabiane wyłącznie przez maszyny i w których nie ma możliwości kontaktu ze skórą.

SEKCJA 16: Inne informacje

Zwroty H:

H315 – Działa drażniąco na skórę

H317 – Może powodować reakcję alergiczną skóry

H318 – Powoduje poważne uszkodzenie oczu

H335 – Może powodować podrażnienie dróg oddechowych

Opis użytych skrótów, akronimów i symboli:

Skin Sens. 1B – działanie uczulające na skórę kat.1B

Eye Dam. 1 – poważne uszkodzenie oczu kat. 1

Skin Irrit. 2 – działanie drażniące na skórę kat.2

STOT SE 3 – Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe STOT kat. 3

NDS – Najwyższe Dopuszczalne Stężenie

NDSch – Najwyższe Dopuszczalne Stężenie Chwilowe

NDSP – Najwyższe Dopuszczalne Stężenie Pułapowe

vPvB – Substancja bardzo trwała i wykazująca bardzo dużą zdolność do bioakumulacji

PBT – substancje trwałe, wykazujące zdolność do bioakumulacji i toksyczne

ADR – Europejskie porozumienie w sprawie transportu drogowego towarów niebezpiecznych

RID – Rozporządzenie w sprawie przewozu towarów niebezpiecznych międzynarodowymi liniami kolejowymi

IMDG – Międzynarodowy Morski Kodeks transportu towarów niebezpiecznych

IATA – Rozporządzenie w sprawie transportu towarów niebezpiecznych wydane przez Zrzeszenie międzynarodowego transportu lotniczego

Szkolenia:

Przed przystąpieniem do pracy z produktem obowiązkowo poddać pracowników szkoleniu BHP w związku z występowaniem w środowisku pracy czynników chemicznych. Przeprowadzić, udokumentować i zapoznać pracowników z wynikami oceny ryzyka zawodowego na stanowisku pracy związanym z występowaniem czynników chemicznych.

Podstawa klasyfikacji:

Skin Irrit.2; H315 – na podstawie zawartości składników (metoda obliczeniowa)

Skin Sens. 1; H317 – na podstawie zawartości składników (metoda obliczeniowa)

Eye Dam.1; H318 – na podstawie zawartości składników (metoda obliczeniowa)

STOT SE 3; H335 – na podstawie zawartości składników (metoda obliczeniowa)

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

Załącznik do Rozporządzenia (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015r.

Przepisy prawne przytoczone w sekcji 15 karty

Informacje Biura do Spraw Substancji Chemicznych.

Informacje zawarte w karcie charakterystyki dotyczą wyłącznie produktu wymienionego w tytule. Dane zawarte w karcie należy traktować wyłącznie jako pomoc dla bezpiecznego stosowania produktu. Ponieważ warunki magazynowania, transportu i stosowania są poza naszą kontrolą, nie mogą stanowić gwarancji w sensie prawnym. W każdym przypadku należy przestrzegać przepisów ustawowych i ewentualnych praw osób trzecich. *Karta nie stanowi oszacowania zagrożeń w miejscu pracy.* Produktu nie należy wykorzystywać do innych celów niż podane w sekcji 1 bez uprzedniej konsultacji z producentem.